

Ansökarländernas företagare diskrimineras av Migrationsverket!

* Antalet östeuropéer som kommer till Sverige enligt våra tidigare nyhetsbrev ökar ständigt. Mycket på grund av den ökade massmediala bevakningen. Så som vi har berättat tidigare kan företagarna stanna i Sverige upp till 90 dagar utan varken uppehållstillstånd och arbetstillstånd om de driver sin verksamhet i en företagsform som inte har anställningskontrakt mellan personerna och formen (så är fallet t.ex. för enskilda firmor, handels- och kommanditbolag).

Det senaste nu är att många av de personer som har börjat att komma vill stanna längre än 90 dagar. För detta krävs uppehållstillstånd eller visum. Vi berättade i vårt förra nyhetsbrev att ansökarländernas medborgare har ett rättsskydd som ger dessa rätt till att få samma behandling som EU medborgare när de vill arbeta inom unionen. Vi berättade också att det fanns en ny rättspraxis från EG-domstolen som behandlar dessa frågor. Enligt den rättspraxis kan man utläsa att ifall ett medlemsland har ett system där personen kan ansöka om uppehållstillstånd före inresa så skall personen göra detta. EG domstolen dömde därför i tre ursprungligt brittiska mål att personerna hade brutit mot reglerna trots att de var företagare. De fick åka ut ur Storbritannien och lämna in en ansökan före det att de kunde återvända. EG domstolen passade dock på att samtidigt påpeka att migrationsmyndigheterna måste behandla en sådan ansökan skyndsamt och seriöst så att inte personens rättigheter i praktiken blir berövade.

I ett av EG domstolens ursprungligt nederländskt mål behandlades frågan om polska och tjeckiska prostituerade i Nederländerna skulle avvisas. De prostituerade sade att de var egna företagare och att genom EG-rätten/europaavtalet med deras hemländer fick de ej diskrimineras. Nederländernas myndigheter sade att prostitution är tillåtet men endast för EG medborgare. Domstolen dömde till de prostituerades fördel. Detta då domstolen ansåg att de prostituerade kunde inte till skillnad från de tidigare ursprungligt brittiska målen nå framgång vid att ansöka om uppehålls- eller arbetstillstånd före inresan. Domstolen delade ej den nederländska statens bedömning att dessa tjänster var enbart tillåtna för EG medborgare. Här ansåg domstolen att ifall ett land tillåter sådana tjänster så kan det inte göras någon skillnad för medborgare från ansökarländerna som bedriver egen rörelse.

Frågan som nu uppstår är hur fungerar det svenska Migrationsverket. I november 2001 ansökte fyra stycken polska egna företagare om uppehållstillstånd i Sverige med stöd av rättspraxisen och europaavtalet. Nu 13 månader senare har inte Migrationsverket ännu avgjort ärendena. Myndigheten har förhalat ärendet gång på gång. Många ursäkter har funnits så som att "vi har många ärenden", "vi behöver läsa på", "frågan måste avgöras centralt" osv. osv. I juni 2001 beviljade verket ansökningarna förtur. Därefter hittade man på att budgetarna som hade gjorts tidigare vid ansökan hade blivit för gamla på grund av tidsåtgången. Nya fick göras. När dessa lämnades in gick handläggaren på semester i en månad. Ärendet hade förtur men ingen annan handläggare sattes in på ärendet.

Ansökarländernas företagare diskrimineras av Migrationsverket! (Forts.)

Vid förfrågan till verket har det visat sig att man har ingen särskild avdelning eller personal med specialkompetens för medborgare från ansökarländerna. Myndigheten tycks låta handläggarna behandla alla sorters ansökningar d.v.s. både de som a) är EU-medborgare, b) ansökarländers medborgare och c) övriga. En sådan administration får den konsekvens att de lidande blir b) ansökarländernas medborgare.

Grupp a) EU-medborgare kan resa in i landet och ansöka direkt ifrån den nya bosättningsorten. Det betyder att de kan börja arbeta på plats trots att ansökan ej är avgjord.

Grupp c) har inget rättsskydd från EG-rätten och de kan ej göra anspråk på lika behandling så som personer från grupp a.

Grupp b) däremot har rätt till lika behandling så som grupp a) men enligt den rättspraxis som finns från de ursprungligt brittiska målen skall en ansökan lämnas in och beviljas före inresan.

Det är byråns syn att grupp b) diskrimineras när de ej på lika villkor så som grupp a) kan resa in i landet och börja arbeta. Detta är dock godtagbart så som EG-domstolen fastställer ifall migrationsmyndigheten i det aktuella landet behandlar ärenden skyndsamt och seriöst. Detta tycks ej vara fallet i Sverige.

Konsekvensen av detta är att en medborgare från ansökarländerna som driver egen verksamhet och stannar mer än 90 dagar får ett liknande fall som det mål som kom från Nederländerna. Genom Migrationsverket dåliga hantering av dessa ärenden så leder det till att i princip kan medborgare från ansökarländerna stanna utan att lämna in ansökningar före inresan då det inte finns en rimlig och rättvis möjlighet att skyndsamt få sin ansökan behandlad. Migrationsverkets dåliga hantering har med andra ord lett till att den svenska kontrollen av personer från Östeuropa har försämrats. Detta i förhållande till många andra EG-länder som försöker leva upp till att behandla dessa ansökningar professionellt och som en del av ett modernt och integrerande Europa.

I november 2002 spelades ett program i SVT Uppdrag Granskning som fokuserade på östeuropéerna som arbetar i Sverige under denna princip. Byrån hade informerat SVT om problemet med Migrationsverkets dåliga hantering av ärendena. Tyvärr valde SVT att ej berätta om detta utan fokuserade endast på att försöka belysa arbetssituationen för östeuropéerna i Sverige.

Vilka skyldigheter har myndigheter kring sin handläggning?

*Ur Europarättslig Tidskrift 2002:2 berättas följande om myndigheters skyldigheter kring handläggningen av ärenden:

Sidan 249:

I svensk rätt finns ett allmänt krav på handläggning av ett ärende skall ske skyndsamt. I 7§ förvaltningslagen anges att varje ärende där någon enskild är part skall handläggas så enkelt, snabbt och billigt som möjligt utan att säkerheten eftersätts. Kravet på skyndsamt handläggning utgör ett högt prioriterat allmänt krav på handläggning av ärenden (Se Hellner och Malmqvist, Nya Förvaltningslagen med kommentarer, 5:e uppl Nordstedt Juridik 1999 s. 69ff.

Vilka skyldigheter har myndigheter kring sin handläggning? (Forts.)

Sidan 251:

I svensk rätt framgår motiveringsskyldigheten av 20§ Förvaltningslagen. Därin anges att ett beslut varigenom en myndighet avgör ett ärende skall innehålla de skäl som bestämt utgången, om ärendet avser myndighetsutövning mot någon enskild. Vissa undantag anges i andra stycket.

Allmänt kan nog sägas att motiveringsskyldigheten går längre inom EU än enligt svensk rätt. De beslut som kommissionen fattar som påverkar enskild rättshandling är i regel mycket noggrann motiverade, vilket gör att de ofta är mycket omfattande och detaljerade. Detta beror på att EG-domstolarna har uppställt stränga motiveringskrav i sin rättspraxis, men också på att kommissionen bedriver en egen praxisbildande verksamhet, för att på så sätt öka rättsäkerheten och informera berörda parter om vilken politik den för.

Taxiägare fick trafik tillståndsvarning borttagen!

* Som vi har berättat i flera av våra tidigare nyhetsbrev om problemet med taxameterlagstiftningen har det nu visat sig att trafik tillståndsinnehavare kan få borttagna påföljder som bygger på brott mot taxameterlagstiftningen före 1 januari 2000.

I resningsmålet 2885-2002 hos Kammarrätten i Göteborg ansåg domstolen den 8 oktober 2002 att det gick ej att ålägga en trafik tillståndsinnehavares varning för att han ej hade sparat körrapporterna under tiden före 1 januari 2000 då Sverige saknade giltig taxameterlagstiftning. Kammarrätten i Göteborg återsände därför ärendet till Länsstyrelsen i Skåne Län som fick ta bort varningen.

I det aktuella fallet hade det betydelse för bedömning av nya förseelser som ligger hos Länsrätten i Skåne Län. Dessa förseelser blev nu mindre allvarliga i helhetsbedömning då den tidigare varningen har försvunnit genom resningsmålet.

Det är byråns uppfattning att det finns många trafik tillståndsinnehavare runt om i landet som fortfarande lider skada av varningar och annan påföljd som har sitt ursprung från den tid då Sverige saknade taxameterlagstiftning. Domstolarna har inte känt till dessa förhållande när de har dömt ut påföljderna. Dessa trafik tillståndsinnehavare kan nu få rättelse genom att hänvisa till målet från Kammarrätten i Göteborg.

Skattetillägget och europarätten efter Europadomstolens domar!

*.Den 23 juli 2002 avkunnade Europadomstolen för mänskliga rättigheter i Strasbourg två domar avseende det svenska skattetillägget (målen Janosevic mot Sverige och Västberga Taxi och Vulic mot Sverige).

Målen som var de första där det svenska skattetillägget var för prövning på detta plan ledde till att domstolen anser att skattetillägget omfattas av rättssäkerhetsgarantierna från artikel 6 i europakonventionen och att skattetillägget anses utgöra en bestraffning för brott.

Skattetillägget och europarätten efter Europadomstolens domar! (Forts.)

I de aktuella målen förlorade och vann den svenska staten. Staten vann det faktum att europadomstolen anser att i praktiken är det svenska skattetillägget förenligt med konventionen och kan fortsätta driva det som en påföljd. Staten förlorade i de två målen frågan om hur lång handläggningstid ett ärende får ta. I denna del fick staten betala skadestånd till de klagande om 800.000 kr. I målet Janosevic hade det tagit hela sex år från det att SKM hade upptaxerat Janosevic tills att Länsrätten tagit ställning i frågan.

Konsekvensen i övrigt av domarna är enligt byråns tolkning så att SKM måste skilja framöver på vad som är skatt och vad som är skattetillägg. Det får t.ex. betydelse för när man skall bevilja anstånd med skatt och skattetillägg. Det är otvistigt att en stat behöver få in pengar för att finansiera sin verksamhet. Där det är ganska tydligt att den skattskyldige kommer förlora kan anstånd nekas.

Det är däremot annorlunda vid fråga om skattetillägg. En stat kan inte bygga upp ett ekonomiskt system på att man förväntar sig att finansiera sin verksamhet genom att skattebetalarna skall begå brott. Dessutom bör ingen anses skyldig förrän de har fått en rättvis rättegång och där en dom har vunnit laga kraft. I detta läge finns det ett starkare behov av att bevilja anstånd och enligt byråns uppfattning torde det endast vara i undantagsfall som anstånd ej framöver kommer beviljas i frågan om skattetillägg.

En annan konventionsfråga som ännu ej har prövats av Europadomstolen i frågan om skattetillägget är frågan *Ne bis in idem* (inte dubbelt straff för samma brott). Denna fråga togs upp i ett av målen men domstolen ansåg att den hade tillkommit för sent så man valde att ej behandla frågan. Frågan är intressant i det fall en skattskyldig samtidigt är föremål för en brottsprocess i brottmålsdomstol. I sådant tillfälle skulle den ena processen kunna lägga hinder mot den andra. Ta t.ex. att skatteprocessen har gått snabbare då kan inte personen dömas i brottmålsdomstolen. Regeringsrätten har i ett mål 624-1999 av den 13 september 2002 ansett att en brottmålsdom ej utgör hinder för påförande av skattetillägg. Frågan är dock ej helt klar då denna frågeställning ännu ej har prövats av Europadomstolen.

Avslutningsvis kan byrån även påpeka en annan infallsvinkel i frågan om skattetillägg är skyddet för egendom enligt europakonventionens första tilläggsprotokoll artikel 1. Både frågor om skatt och skattetillägg kan i olika situationer komma i konflikt med denna artikel om ingreppet är för allvarligt mot den enskildes egendom som konventionen har att skydda. Enligt den information som finns vid nyhetsbrevets upprättande finns ännu inga mål från högre domstol som behandlar egendomsskyddet i relation till Europakonventionen. I detta sammanhang skulle t.ex. även förmögenhetsskatten kunna angripas. Särskilt i de fall där det är frågan om personer som ej arbetar och har annan inkomst men som tvingas betala en skatt för enbart de faktum att de äger tillgångar. Det skall inte uteslutas att detta kan utgöra ett brott mot egendomsskyddet och att förmögenhetsskatten i sådana tillfällen kan anses utgöra en konfiskation av privata tillgångar.

Som det framgår har europarätten ett långtgående inflytande över det svenska skattesystemet och konsekvenserna här är ännu oklara. Många systemförändringar lär komma den närmsta framtiden.

Dröjsmålsräntan har ersatts av referensränta

*Diskontot har ersatts av en referensränta som Riksbanken fastställer varje kalenderhalvår. Den baseras på ett snittvärde av reporäntan för närmast föregående halvårsperiod. Vid beräkning av dröjsmålsränta tar man gällande referensränta samt ett tillägg av åtta procentenheter. För perioden 2002-07-01 – 2002-12-31 är referensräntan 4,5%, dröjsmålsräntan blir då 12,5%. Denna lag (2002:352) trädde i kraft den 1 juli 2002.

Brochs Redovisningsbyrå KB utökar

*Under hösten har byrån utökat med ett kontor i Helsingborg. Vi kan nu erbjuda våra klienter i Helsingborg med omnejd att lämna bokföringsmaterial där. Gå in på vår uppdaterade hemsida för vägbeskrivning, www.broch.se
